Legea nr. 46 din 21 ianuarie 2003 Legea drepturilor pacientului

LEGE Nr. 46 din 21 ianuarie 2003
Legea drepturilor pacientului
EMITENT: PARLAMENTUL
PUBLICATA ÎN: MONITORUL OFICIAL NR. 51 din 29 ianuarie 2003
Parlamentul României adopta prezenta lege.

CAP. 1
Dispozitii generale

ART. 1
În sensul prezentei legi:
a) prin pacient se întelege persoana sanatoasa sau bolnava care utilizeaza serviciile de sanatate;
b) prin discriminare se întelege distinctia care se face între persoane aflate în situatii similare pe baza rasei, sexului, vârstei, apartenentei etnice, originii nationale sau sociale, religiei, optiunilor politice sau antipatiei personale;
c) prin îngrijiri de sanatate se întelege serviciile medicale, serviciile comunitare si serviciile conexe actului medical;
d) prin interventie medicala se întelege orice examinare, tratament sau alt act medical în scop de diagnostic preventiv, terapeutic ori de reabilitare;
e) prin îngrijiri terminale se întelege îngrijirile acordate unui pacient cu mijloacele de tratament disponibile, atunci când nu mai este posibila îmbunatatirea prognozei fatale a starii de boala, precum si îngrijirile acordate în apropierea decesului.
ART. 2
Pacientii au dreptul la îngrijiri medicale de cea mai înalta calitate de care societatea dispune, în conformitate cu resursele umane, financiare si materiale.
ART. 3
Pacientul are dreptul de a fi respectat ca persoana umana, fara nici o discriminare.

CAP. 2
Dreptul pacientului la informatia medicala

ART. 4
Pacientul are dreptul de a fi informat cu privire la serviciile medicale disponibile, precum si la modul de a le utiliza.
ART. 5
(1) Pacientul are dreptul de a fi informat asupra identitatii si statutului profesional al furnizorilor de servicii de sanatate.
(2) Pacientul internat are dreptul de a fi informat asupra regulilor si obiceiurilor pe care trebuie sa le respecte pe durata spitalizarii.

ART. 6
Pacientul are dreptul de a fi informat asupra starii sale de sanatate, a interventiilor medicale propuse, a riscurilor potentiale ale fiecarei proceduri, a alternativelor existente la procedurile propuse, inclusiv asupra neefectuarii tratamentului si nerespectarii recomandarilor medicale, precum si cu privire la date despre diagnostic si prognostic.
ART. 7
Pacientul are dreptul de a decide daca mai doreste sa fie informat în cazul în care informatiile prezentate de catre medic i-ar cauza suferinta.
ART. 8
Informatiile se aduc la cunostinta pacientului într-un limbaj respectuos, clar, cu minimalizarea terminologiei de specialitate; în cazul în care pacientul nu cunoaste limba româna, informatiile i se aduc la cunostinta în limba materna ori în limba pe care o cunoaste sau, dupa caz, se va cauta o alta forma de comunicare.
ART. 9
Pacientul are dreptul de a cere în mod expres sa nu fie informat si de a alege o alta persoana care sa fie informata în locul sau.
ART. 10
Rudele si prietenii pacientului pot fi informati despre evolutia investigatiilor, diagnostic si tratament, cu acordul pacientului.
ART. 11
Pacientul are dreptul de a cere si de a obtine o alta opinie medicala.
ART. 12
Pacientul are dreptul sa solicite si sa primeasca, la externare, un rezumat scris al investigatiilor, diagnosticului, tratamentului si îngrijirilor acordate pe perioada spitalizarii.

CAP. 3
Consimtamântul pacientului privind interventia medicala

ART. 13
Pacientul are dreptul sa refuze sau sa opreasca o interventie medicala asumându-si, în scris, raspunderea pentru decizia sa; consecintele refuzului sau ale opririi actelor medicale trebuie explicate pacientului.
ART. 14
Când pacientul nu îsi poate exprima vointa, dar este necesara o interventie medicala de urgenta, personalul medical are dreptul sa deduca acordul pacientului dintr-o exprimare anterioara a vointei acestuia.
ART. 15
În cazul în care pacientul necesita o interventie medicala de urgenta, consimtamântul reprezentantului legal nu mai este necesar.
ART. 16
În cazul în care se cere consimtamântul reprezentantului legal, pacientul trebuie sa fie implicat în

procesul de luare a deciziei atât cât permite capacitatea lui de întelegere.
ART. 17
(1) În cazul în care furnizorii de servicii medicale considera ca interventia este în interesul pacientului, iar reprezentantul legal refuza sa îsi dea consimtamântul, decizia este declinata unei comisii de arbitraj de specialitate.
(2) Comisia de arbitraj este constituita din 3 medici pentru pacientii internati în spitale si din 2 medici pentru pacientii din ambulator.
ART. 18
Consimtamântul pacientului este obligatoriu pentru recoltarea, pastrarea, folosirea tuturor produselor biologice prelevate din corpul sau, în vederea stabilirii diagnosticului sau a tratamentului cu care acesta este de acord.
ART. 19
Consimtamântul pacientului este obligatoriu în cazul participarii sale în învatamântul medical clinic si la cercetarea stiintifica. Nu pot fi folosite pentru cercetare stiintifica persoanele care nu sunt capabile sa îsi exprime vointa, cu exceptia obtinerii consimtamântului de la reprezentantul legal si daca cercetarea este facuta si în interesul pacientului.
ART. 20
Pacientul nu poate fi fotografiat sau filmat într-o unitate medicala fara consimtamântul sau, cu exceptia cazurilor în care imaginile sunt necesare diagnosticului sau tratamentului si evitarii suspectarii unei culpe medicale.

CAP. 4
Dreptul la confidentialitatea informatiilor si viata privata a pacientului

ART. 21
Toate informatiile privind starea pacientului, rezultatele investigatiilor, diagnosticul, prognosticul, tratamentul, datele personale sunt confidentiale chiar si dupa decesul acestuia.
ART. 22
Informatiile cu caracter confidential pot fi furnizate numai în cazul în care pacientul îsi da consimtamântul explicit sau daca legea o cere în mod expres.
ART. 23
În cazul în care informatiile sunt necesare altor furnizori de servicii medicale acreditati, implicati în tratamentul pacientului, acordarea consimtamântului nu mai este obligatorie.
ART. 24
Pacientul are acces la datele medicale personale.
ART. 25
(1) Orice amestec în viata privata, familiala a pacientului este interzis, cu exceptia cazurilor în care aceasta imixtiune influenteaza pozitiv diagnosticul, tratamentul ori îngrijirile acordate si numai cu consimtamântul pacientului.
(2) Sunt considerate exceptii cazurile în care pacientul reprezinta pericol pentru sine sau pentru sanatatea publica.

CAP. 5
Drepturile pacientului în domeniul reproducerii

ART. 26
Dreptul femeii la viata prevaleaza în cazul în care sarcina reprezinta un factor de risc major si imediat pentru viata mamei.
ART. 27
Pacientul are dreptul la informatii, educatie si servicii necesare dezvoltarii unei vieti sexuale normale si sanatatii reproducerii, fara nici o discriminare.
ART. 28
(1) Dreptul femeii de a hotarî daca sa aiba sau nu copii este garantat, cu exceptia cazului prevazut la art. 26.
(2) Pacientul, prin serviciile de sanatate, are dreptul sa aleaga cele mai sigure metode privind sanatatea reproducerii.
(3) Orice pacient are dreptul la metode de planificare familiala eficiente si lipsite de riscuri.

CAP. 6
Drepturile pacientului la tratament si îngrijiri medicale

ART. 29
(1) În cazul în care furnizorii sunt obligati sa recurga la selectarea pacientilor pentru anumite tipuri de tratament care sunt disponibile în numar limitat, selectarea se face numai pe baza criteriilor medicale.
(2) Criteriile medicale privind selectarea pacientilor pentru anumite tipuri de tratament se elaboreaza de catre Ministerul Sanatatii si Familiei în termen de 30 de zile de la data intrarii în vigoare a prezentei legi si se aduc la cunostinta publicului.
ART. 30
(1) Interventiile medicale asupra pacientului se pot efectua numai daca exista conditiile de dotare necesare si personal acreditat.
(2) Se excepteaza de la prevederile alin. (1) cazurile de urgenta aparute în situatii extreme.
ART. 31
Pacientul are dreptul la îngrijiri terminale pentru a putea muri în demnitate.
ART. 32
Pacientul poate beneficia de sprijinul familiei, al prietenilor, de suport spiritual, material si de sfaturi pe tot parcursul îngrijirilor medicale. La solicitarea pacientului, în masura posibilitatilor, mediul de îngrijire si tratament va fi creat cât mai aproape de cel familial.
ART. 33
Pacientul internat are dreptul si la servicii medicale acordate de catre un medic acreditat din afara spitalului.
ART. 34
(1) Personalul medical sau nemedical din unitatile sanitare nu are dreptul sa supuna pacientul nici unei forme de presiune pentru a-l determina pe acesta sa îl recompenseze altfel decât prevad reglementarile de plata legale din cadrul unitatii respective.

(2) Pacientul poate oferi angajatilor sau unitatii unde a fost îngrijit plati suplimentare sau donatii, cu respectarea legii.

ART. 35

(1) Pacientul are dreptul la îngrijiri medicale continue pâna la ameliorarea starii sale de sanatate sau pâna la vindecare.

(2) Continuitatea îngrijirilor se asigura prin colaborarea si parteneriatul dintre diferitele unitati medicale publice si nepublice, spitalicesti si ambulatorii, de specialitate sau de medicina generala, oferite de medici, cadre medii sau de alt personal calificat. Dupa externare pacientii au dreptul la serviciile comunitare disponibile.

ART. 36

Pacientul are dreptul sa beneficieze de asistenta medicala de urgenta, de asistenta stomatologica de urgenta si de servicii farmaceutice, în program continuu.

CAP. 7
Sanctiuni

ART. 37

Nerespectarea de catre personalul medico-sanitar a confidentialitatii datelor despre pacient si a confidentialitatii actului medical, precum si a celorlalte drepturi ale pacientului prevazute în prezenta lege atrage, dupa caz, raspunderea disciplinara, contraventionala sau penala, conform prevederilor legale.

CAP. 8
Dispozitii tranzitorii si finale

ART. 38

(1) Autoritatile sanitare dau publicitatii, anual, rapoarte asupra respectarii drepturilor pacientului, în care se compara situatiile din diferite regiuni ale tarii, precum si situatia existenta cu una optima.

(2) Furnizorii de servicii medicale sunt obligati sa afiseze la loc vizibil standardele proprii în conformitate cu normele de aplicare a legii.

(3) În termen de 90 de zile de la data intrarii în vigoare a prezentei legi, Ministerul Sanatatii si Familiei elaboreaza normele de aplicare a acesteia, care se publica în Monitorul Oficial al României, Partea I.

ART. 39

Prezenta lege intra în vigoare la 30 de zile de la data publicarii în Monitorul Oficial al României, Partea I.

ART. 40

La data intrarii în vigoare a prezentei legi se abroga art. 78, 108 si 124 din Legea nr. 3/1978 privind asigurarea sanatatii populatiei, publicata în Buletinul Oficial, Partea I, nr. 54 din 10 iulie 1978, precum si orice alte dispozitii contrare.

Aceasta lege a fost adoptata de Senat în sedinta din 19 decembrie 2002, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (2) din Constitutia României.

PRESEDINTELE SENATULUI
NICOLAE VACAROIU

Aceasta lege a fost adoptata de Camera Deputatilor în sedinta din 19 decembrie 2002, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (2) din Constitutia României.

p. PRESEDINTELE CAMEREI DEPUTATILOR,
VIOREL HREBENCIUC